

Szerkesztőség:

Arad, Aesev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETE

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 960 L
Fél évre ... 480 L
Negyed évre ... 240 L
Havonta ... 80 L

Hirdetések díjszabás szerinti

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banleva' tő b

Prefektusi látogatás Aradmegyében

Lovas-bandérium fogadta Boneu Vazul. — A prefektus házakat vásárolt iskolák céljaira.

(Saját tudósítónktól.) Boneu Vazul, Aradmegye prefektusa ma ismét kintjárt a megyében, hogy meggyőződjön a megye lakosainak óhajairól és az aktuális kérdések ügyében döntsön. A társaságában voltak Moldován József tanfelügyelő, Beju Onisifor mezőgazdasági tanácsos, Bartos Jenő, az államépítészeti hivatal főnöke, Suciu főszolgabíró és Petrutiu Áron, a közigazgatási osztály főnöke. Caragheorghievici (Boksag) község határában lovasbandérium fogadta a prefektust és a községben is meleg ünnepségekben volt része. Elsősorban az iskola kérdésével foglalkozott a prefektus és közölte a lakossággal, hogy majd a megfelelő megyei alaptól megvásárolják a néhai Péter szerb király volt kastélyát, amely jelenleg dr. Éles Géza tulajdona. Az előbbi prefektus súlyos terheket rótt volna az épület megvásárlásával a községre, míg Boneu Vazul megtalálta a módot arra, hogy a község csak 150.000 lejjel járuljon hozzá az épület megvásárlásához. Boneu prefektusnak nemcsak megértetni sikerült a község lakóival a kérdés fontosságát, hanem azok még meg is köszönték értékes fáradozását. A prefektus és kísérete ezután a Csermő közelében levő Barakonyba mentek, ahol a pancotai uradalom házáat vásárolták meg iskolai célokra. Az épület árát a vármegye fizeti ki és csak nagyon kis összeggel járul hozzá a község ahhoz, hogy az épületet megfelelő módon átalakítsák. Monyorón a Hermann-uradalom járult hozzá a prefektus közbenjárása folytán az iskola felépítéséhez, ahol nagymennyiségű, a köz tulajdonát képező erdőkből kitermelt faanyagért téglát, cserepet és egyéb az építkezéshez szükséges anyagot adott az uradalom, ami azonban legalább 150.000 lejjel többet ér, mint az ellenértékképpen adott faanyag. A prefektus intézkedett még abban az irányban is, hogy az utak mentén felhalmozott kavicsanyag felhasználását azonnal kezdjék meg és az utak rendbehozatala mielőbb megtörténjen.

Megsemmisítették Szele Béla mandátumát

A kamara nagy többséggel tette magáévá az igazoló-bizottság javaslatát. — Elfogadták a szesz törvényt. Felemelték a képviselői fizetéseket. — A parlament a király előtt.

(Bucuresti, július 14.) A kamara éjjeli ülésén a szesz törvény javaslatot tárgyalták. Első felszólaló Bratianu Vintilla volt, aki megállapította, hogy a szesz problémájának pénzügyi karakterén kívül társadalomgazdasági jellege is van és az alkohol pusztításaira való tekintettel ne engedjék meg az erős szesz italok kimérését. A szesz törvénynek az állam magasabb érdekeit is tekintetbe kell vennie, a jelenlegi azonban túlságosan egyoldalú.

Averescu miniszterelnök válaszában kifejti, hogy a javaslat csak provizorikus és az általános szeszrevízióra a következő ülészen kerül a sor. A törvényjavaslat egyelőre a borhamisítás elleni intézkedéseket tartalmazza és megvédi a szeszgyárosok érdekeit.

Joanitescu elvi szempontokból nem fogadja el ugyan a javaslatot, azonban egyébként megfelelőnek tartja. Capetianu parasztpárti támadja a liberálisokat, akik uralmuk alatt terjesztették az alkoholizmust, most pedig vizet prédikálnak. A kamara ezután úgy általánosságban, mint részleteiben is megszavazza a javaslatot.

Felemelték a képviselők fizetését.

A ma délelőtti ülésen Teianu kéri a vízi hadizsákmány felosztására kiküldött bizottság megszüntetését. Gheorghiu javasolja, hogy Toma Jalba kiutasítását elrendelő végzést vonják vissza. Megállapítja, hogy Toma Jalba hazafiasságához szó sem férhet. Hanes a predeali árvaház ügyében szólal fel. Dobrescu sürgeti a brassói primár kinevezését, amely még mindig nem történt meg. Buzdugan segélyt kér a besszarábiai földművesek részért. Bratianu Vintilla, Madgearu és Joanitescu interpellációt jelentenek be az olasz kölcsön ügyében. Ezután a kamara megkezdte a képviselői illetmények felemeléséről szóló javaslat tárgyalását. Banescu és Madgearu a javaslatot nem tartják opportunusnak, kéri össze való halasztását.

Valda: A javaslat jelenlegi formájában nem felel meg a szükségletnek, hanem egyszerű baksis. Athanaziu kéri, hogy a javaslat tárgyalását halasszák el az őszi ülésszakra.

A kamara ma délutáni ülésén Negulescu felolvasta a királynak a Ház

feliratára adott választ, amely a kamara támogatását kéri a kormány által vállalt program megvalósításához. A kamara ezután megszavazza a képviselői illetmények felemeléséről szóló javaslatot és pedig olyképen, hogy a képviselők ezentúl havi hat-ezer lej fizetést kapnak és ülésenként 500 lej napidíjat.

Megsemmisítették Szele mandátumát.

Ezután előterjesztették a Szele Béla mandátuma ügyében kiküldött bizottság jelentését. Laár Ferenc állást foglal a jelentés ellen és hangsúlyozza, hogy a magyarság lojális érzéssel viseltetik az ország iránt. Az irredentizmus vádjá alaptalan. Szele Béla nem tehető felelőssé az egyesülés előtti cselekedeteiért, a későbbi időből származó vádak pedig alaptalanok. A mandátum megsemmisítése nagy politikai hiba volna, kéri annak igazolását. Az elnök elrendeli a szavazást és a kamara 254 szavazattal 32 ellenében megsemmisíti Szele Béla brasovi képviselő mandátumát és a listán utána soron következő Konnerth szász jelöltet deklarálja megválasztott képviselőnek. A kamara ezután különböző bejelentéseket

tárgyalt, majd a házszabályokról folyt kisebb vita.

A parlament a király előtt.

Ferdinand király ma éjjel a fővárosba érkezett. Az éjszakát szalonkocsijában töltötte, reggel pedig a cötroceni palotába hajtattott. Délelőtt fogadta a szenátus és kamara küldöttségét. A király a szokásos szer-tartások között előbb a kamara küldöttségét fogadta. Negulescu kamarai elnök felolvasta a feliratot, amelyre az uralkodó néhány szóval válaszolt. Délután a szenátus küldöttsége jelent meg a király előtt, Coanda tábornok vezetésével.

Averescu miniszterelnök helyettese.

Averescu tábornok külföldi tartózkodási ideje alatt a kormányt Meisner közügyügyi miniszter fogja vezetni.

Pop C. István szenátori mandátuma.

A szenátus igazoló bizottsága Hymen metropolita elnöklése alatt egyhangúlag elismerte Pop C. István szenátori jogosultságát a gyulafehérvári nemzetgyűlés elnöki tisztségére. A szenátus ennek következtében interveniál a semmitőszéknél az elismerés jogi szankcionálása végett.

Megsemmisítették a csehszlovák diktátorjelöltet.

Gajda tábornokot a csehszlovák vezérkar főnökét bizonytalan időre szabadságoták. — Egyéves önkéntesből fascistatábornok.

(Prága, július 14.) A mindössze néhány éves csehszlovák köztársaság fővárosa, Prága, már megszokta a politikai szenzációkat, de Gajda tábornok, vezérkari főnöknek a hirtelen távozása a lefásultabb kedélyeket is felrázta. Néhány nappal ezelőtt rövid, hivatalos hangú hír jelentette, hogy Sirovy nemzetvédelmi miniszter bizonytalan időre szabadságot Gajdát, akitől még nemrég Kramarz imperiálista álmának és a „cseh jövőnek“ megvalósítását várták.

Gajda szédítően gyors karrierje háború alatt kezdődött. A ma mindössze harmincnégy esztendő Gajda mint osztrák-magyar egyéves önkéntes vonult be a mozgósításkor, de már 1914. decemberében átszökött a szerbekhez és a monarchia hadserege ellen harcolt mindaddig, amíg a szerbek Szalonokiig nem vonultak vissza. Ekkor Oroszországba került és ott megszervezte a cseh-tót légiót. Közben pedig a monarchián belül már nagy erővel dolgozott a cseh nemzeti komité, a cseh ezrevel szöktek át az ellenséghez és az oro-

szok a dezertőröket egyenesen Gajdához utasították, aki ekkor már százados volt. Nemsokára két teljes ezreddel rendelkezett Gajda, akit Miklós nagyherceg 1916-ban őrnaggyá léptetett elő és az összes oroszországi cseh légiók parancsnokává nevezte ki. Az orosz forradalom kitörésekor Kerenszkynak ajánlotta fel szolgálatait Gajda. Ezredesi ranggal a szibériai hadifogoly-táborok őrzetével bízták meg. Az ellenforradalom alatt Kolcsak és Denikin seregéhez csatlakozik és tábornoki rangot kap. Az ellenforradalom leverése után, 1921-ben, Vladivosztokon keresztül haza vezeti légióit. Prága örömmel fogadja és felvirágozva várta Gajdát, aki rövidesen Szlovénia katonai parancsnoka lett. Gajda tábornok ebben a megbízatásban könyörtelen rendet tudott fentartani és igen sűrűn adott utasítást a fegyverhasználatra, ha munkásgyűlésekről volt szó. Az 1923-i hidasnémeti-i határincidens után be akart törni Magyarországra, de tervét megakadályozták. Ezután elhagyta helyét és Prágába ment fel, ahol politikuskok kegyeibe játszott be magát.

— **Román költők szobra** Aradon. Nagy ünnepségre készül az aradi Kulturpalota vezetősége, szeptember végére készül el a Kulturpalota Xenopol és Cosbuc mellszobra, melyeket Groza György és Ladea György aradi szobrászművészek készítenek s ugyanakkor leplezik le az új szobrokat ünnepélyes formák közepette. Az ünnepélyekre a kormányt, az egyetemeket s kulturális egyesületeket is meghívják. Ugyancsak a közeljövőben készül el a legnagyobb román költő: Eminescu monumentális szobra a Kulturpalota részére, ennek leplezése külön ünnep keretében történik meg.

Az örök-primadonna új, lángoló szerelme.

Fedák Sári evezni tanul. — A „tiszai vízi-bicskás” mint „jungász-evezős” a mezáradt Dunán.

Az örökifjú Fedák Sári újra hallat magáról. Most a sportba lett szerelmes: evezni tanul. A Dunán való csónakázás során szerzett impresszióit ő maga így írja le:

Horány... milyen szép szó!... Csak a magyar nyelvnek vannak ilyen nagyon szép, mélyen csengő szavai. Nemcsak a szótáram lett gazdagabb ezzel a nagyon szép szóval, de a lelkem is. Milyen furcsa és kedves az ut, amelyen hozzá jutottam.

A „Seybold” premierje után valaki nagyon meghatott hangon köszönte meg nekem telefonon, hogy a harmadik felvonásban a „Szibill” levelét zongoráztam. Ennek a valakinek éppen olyan szent a „Szibill” levele, mint nekem. Léven ő a testvérbátyja az én kis Amerikában meghalt zseniális bárátnak. A beszélgetés aztán áttelelődött minden egyéb közönséges dolgokra... meddig játszik?... hol nyaral?... Mondtam, hogy nagyon szeretnék tulajdonképpen itthon nyaralni, mert, úgy látszik, a színházi szezon kitolódik a késő nyárba és ha jó ut volna le a Balatonra, készséggel igénném meg a Vízszínháznak, hogy játszom ameddig akariák, mert akkor előadás után le lehetne menni a Cadillacon és másnap este vissza. A Balaton nélkül azonban nem merem megígérni, azon egyszerű okból, hogy képtelen vagyok sport nélkül élni nyáron... legalább is eveznem és usznom muszáj. Ezután aztán nagyon kedvesen megmagyarázták nekem, hogy hiszen semmiféle hely a világon nem olyan alkalmas erre a két sportra, mint éppen Budapest! Elámultam. Huszonöt esztendőre lakom itt és nem tudtam, hogy a Duna például az itt folyik az orrom előtt és hogy tényleg elég nagy víz arra is, hogy evezzem, arra is, hogy usszam! Teljes ambícióval vetettem magam az evezésre, ami nem kis feladat egy ilyen tiszai vízbicskásnak, mint amilyen én vagyok. Komolyan és leirhatatlan ambícióval kezdtem tanulni, ijedten és görcsös akaráttal betartva az evezés szabályokat és most már — bizony büszke vagyok rá! — ott tartok, hogy ez előtt tíz nappal például fölleveztem Horányt és vissza. Laikusok ezt nem is érthetik, hogy milyen rendkívül nagy dolog egy „jungász” — ezt az elnevezést kapja minden kezdő — a mezáradt Dunán föl és le evezni. Horányba. — Milyen finom sport!... Olyan, mint az a végtelen finoman készített dubló, amelyben ül az ember és a két graciózus lapát, amellyel evez... Némelykor szinte úgy érzik az ember, hogy lelke van a csónaknak is, a lapátoknak is. Milyen felségesen szép napnyugtakor szépen, egyenletesen „sztrókolni”... föllevezni Horányig... sétálni a horányi erdőben... és foltyonosan csak arra gondolni, hogy egy vagy két rántott csirkét fogok-e megenni vacsorára és hogy sok lesz-e a cseresznye a rétesben? Ime, a gyönyörű, ábrándos hangulat milyen prózává törpült!... De ez a szép benne, az a szép, hogy minden érdekesebb, fontosabb és szebb, mint maga az élet... Kellenek ezek a kis elkábulások, hogy el lehessen viselni. — Meg aztán nem minden a körül forog a horányi csárdában!... Nagyon el lehet bizony ott andalodni gyönyörű napnyugtában, a Dunába épített nagy

terraszon... Jó bor, kedves emberek, nagy evezős „duma”... pirkadó ég... a Duna titokzatosan, alattomosan, fölségesen hömpölyög... egy darab lsten... a nagy terrasza alá új csónakok érkeztek... valaki gitározni kezd... egy nagyon édes, kicsit melankolikus hang elkezd énekelni... olaszul... azután végtelen bánatos orosz dalok következnek... andalítóan szép!... biztosan orosz fogság, rokkanat, — biztosan nagyon kedves és jóvalaki... Fölhívom őket... pár perc

Boris bolgár király atyjához utazott.

Rejtélyes külpolitikai kombinációk Boris bolgár király váratlan külföldi útja miatt. — A király nyolc év után meglátogatja atyját Bécsben.

(Bécs, július 14.) Nagy feltűnést keltett az a híradás, hogy Bulgária uralkodója, Boris király váratlanul külföldre utazott. Az újabb jelentések szerint Boris bolgár király hajón Bécsbe megy, hogy atyjával, Ferdinand exkirállyal találkozzék. Boris az alsó-ausztriai Ebenkahlban fog egy ideig tartózkodni. A bolgár király nyolc éve nem hagyta el országát területét. Mostani utazása állítólag azzal van összefüggésben, hogy el akarja jegyezni magát. Az utazás meglehetősen nehézségekbe ütközik, mert Dobrudzsán keresztül a király nem utazhat, az ott folyó harcok miatt.

A bécsi bolgár követség megcáfolja azokat a híreket, amelyek néhány lapban megjelentek Boris király utazásával kapcsolatban. A bolgár követség szerint a király utazása nincs összefüggésben semmiféle válsággal és nem lehet a király meneküléséről beszélni. Boris, aki nyolc éve nem hagyta el Bulgáriát, üdülésre utazik és minden más, az utazással kapcsolatban elterjedt hír merő kitalálás. Bulgáriában tökéletes nyugalom van és a kormány minden erejével az áradás és a rossz időjárás okozta károk megszüntetésén fáradozik.

A belgrádi bolgár követségen is a leghatározottabban megcáfolják azokat a híreket, amelyeket a bécsi lapok Boris bolgár király külföldi utazásával kapcsolatban írtak. A bolgár király szigorú inkognitóban utazik Svájcba és néhány hétig ott marad. A bolgár sajtó hangsúlyozza, hogy Boris király külföldi útja a legjobb bizonyítéka annak, hogy Bulgáriában a bel- és külpolitikai viszonyok mennyire megszilárdultak.

Jól értesült bolgár körökben azon a véleményen vannak, hogy a király utazása a trónutódlás kérdésével van elsősorban összefüggésben. Bulgáriának ezidőszere nincs trónörököse és ha Boris király váratlanul meghal, ez a körülmény súlyos zavarokra adhat alkalmat. Ezért Boris király atyjával, Ferdinand exkirállyal fog tanácskozni és előreláthatóan úgy intézik el a kérdést, hogy amennyiben Boris férfiutód nélkül hal meg, öccse Cirill és az ő utódai következnek a bolgár trónon.

Arról, hogy Borisra nyomást gyakorolnának és lemondását követelnék, semmit sem tudnak a Bulgária ügyeiről különben jól informált belgrádi külügyminisz-

terumban, sem pedig a bolgár emigránsok. Köztudomású ugyan, hogy Cankov volt miniszterelnök és Kalchov ezredes volt külügyminiszter, a katonai liga és a macedóniai forradalmi szervezet támogatásával éles akciót indítottak, hogy Lapsev miniszterelnököt akár erőszakosan is megbuk-

vezet, szépen, komolyan játszani, passziózni, ebben a gyönyörű „sztármentes” levegőben. A sztárok most utaznak, nyaralnak, tanulmányoznak — igazuk is van! — de én nagyon boldog vagyok itt... sohasem szerettem annyira játszani Pesten, mint most... sohasem volt a „Nagy Barát”, a Közönség ilyen anyagi hozzám, mint most!... Ugrálunk jobb-ra-balra, a „Nagy Barát” is — én is. Hűtlenkedünk, meg-megcsaljuk egymást, kacintgatunk erre-arra... vannak föllobbanó szerelmeink... de az csak lobogás — szerelem. És ami csak szerelem, az el is mulik... elhalványul. A barátság, az az igazi kötelek...!

mulva már egy nagy társaság ül együtt... a gitáros halk irredenta dalokat énekel... nagy csend... a fölbukkanó nap ragyogva sugározza be a mélyen lehajtott fejeiket... mint egy energikus, élő Felelet! Én szeretem ezeket a kirándulásokat, szereték kóborolni a Dunán. Sport! Egyetlen tiszta, boldog órái az életnek!... Oly szép ebből a tiszta levegőből esténként beleszöppenni a „Seybold”-ba, meg az „Antoniá”-ba!... Olyan hálás vagyok, hogy van a Duna és erre a Dunára nekem szabad evezni menni, ebben a Dunában nekem szabad uszni, ez a Duna lehetővé teszi, hogy soká játszhassam Budapesten, soká... be egészen a nyárba... Mily el-

társak és megteremtsek az „erős kéz” kormányát, esetleg katonai diktatúrát kiáltanak ki. Hogy ez az akció egyáltalában és milyen mértékben irányul Boris király ellen, az egyelőre még nem ismert. Tény azonban, hogy Boris király igyekezett Cankovot lemondásra bírni.

Megdrágul a só és a trafik.

Az aradi pénzügyigazgatóság megkapta a drágítást bejelentő rendelkezést. — Nincs trafik az aradi dohánytőzsdékben.

(Saját tudósítónktól.) Arad dohányosait súlyosan érintő rendelkezés érkezett ma Aradra. — Megdrágul a trafik. A délelőtti órákban érkezett meg az aradi pénzügyigazgatósághoz a bucaresti-i monopolvezérgazgatóság távirati rendelkezése, amely szerint a dohányneműek kiadását azonnal be kell szüntetni és egy további, a napokban várható rendelkezés fogja szabályozni a dohányneműek új árát. A rendelet közli, hogy a cigaretták, a szivarok és a dohány, valamint a só árát emelik fel és azonnal ieltárbba kell venni a raktárakban levő készleteket. Mintegy huszonöt tartózkodtak a dohányraktárban, amikor a rendelet megérkezett, s már ezek számára sem adtak ki dohányellátmányt. Jalba dohányraktári főnök és Glava György pénzügyi főtanácsos azonnal megkezdte a leltározást és jegyzőkönyvet vettek fel a raktárban talált készletről. A pályaudvaron levő sóraktárba Marcovici adóellenőr ment ki és ő ellenőrizte a leltárról készített jegyzőkönyv adatait. A dohányneműek árát előreláthatóan husz-huszonöt-harminc, egyes verziók szerint 50 százalékkal fogják emelni és az erre vonatkozó rendelkezés három-négy nap múlva fog megérkezni. A monopolcikk elárúsítására jogosított üzletek kötelesek azonban az új rendelkezés megérkezéséig régi készleteiket a régi áron árusítani, mert ellenkező esetben súlyos büntetésnek és joguk megvonásának teszik ki magukat. A rendelkezés hangsúlyozza, hogy a fenti utasításban nem említett cikkek árát, így a gyufát és a lőporét nem emelik.

Az aradi dohánytőzsdék ma már este hét órákor mind bezártak, pedig zárójuk este nyolc óra volna. Szinte megegyezésszerűen történt ez a zárás, oka pedig az, hogy ma délelőtti egyetlen trafik sem kapott ellátmányt és

a közönség a dohánydrágulás hírére valósággal megröghanta az üzleteket. A tőzsdék még meglevő kis készleteinek legnagyobb részét ma este hét óráig már elvitte a publikum és ami még megmaradt, azt a holnap délelőtti vásárlók között fogják szétosztani. A kávéházakban és az éttermekben ma este nagy árszűj volt a dohányneműeknek, amit a megfelelő készletek fölött rendelkező árusok alaposan ki is használtak.

Leszerelték

az aradi közutakat.

Jé vízhez jut a külváros lakossága is.

(Saját tudósítónktól.) Általános feltűnést keltett Aradon a tegnapi vizankét eredménye, amely szerint négy nemrégiben felállított új közút kivételével egyetlen aradi közút sem felel meg céljának. Az ankét nyomán dr. Robu János polgármester nyomban elrendelte a közutak elzárását. Az elmúlt éjszaka folyamán Kaufmann Kamil gépüzemigazgató em bereivel 16 közutakat szereltetett le s azokat egyelőre egyszerű csővel helyettesítette. Azokat a szerkezeteket, amelyeket át lehet alakítani, rövidesen rendbehozzák, a többi helyett pedig teljesen új kutakat állítanak be. Kaufmann Kamil gépüzemigazgató kijelentése szerint a felelősség az angolokat terheli, akik ezeket a hibás szerkezetű kutakat felállították Aradon. A külvárosi lakosság körében a gépüzemek radikális intézkedése megnyugtást keltett s most már remélik, hogy rövidesen a külső periferiák lakossága is tiszta, íható vízhez jut.

Aradi szemmel Párisról.

Aradi fiatalember őszinte írása a francia főváros valódi képéről. — Sok nélkülözést takar a párisi csillogás.

Egy két hónap óta Párisban élő aradi fiatalember küldte a Közönség szerkesztőségének ezeket a pesszimistikus hangulatban megírt sorokat. A káprázatos fényárban, a gyönyörök kábulatában sötét foltokat, szomorú igazságokat keres és talál. Lelőzöljük Bárdos Miklós levelét, mert olyan ember írta, aki nem csak nézni, de látni is tud.

(Páris, június 14). Párisról már annyian és annyi sok szívet írtak, hogy bojosan tudnék Páris szépségeiről újat mondani. Mert Páris valóban szép. Szép, érdekes, különös, szeszélyes Páris. De... És ez a kis szócse, ami rendszerint kimarad az ódákból, amelyek legtöbbszörre az első felszínes meglátás extázisában íródtak. Vagy pedig úgy írta meg a költő ezeket az ódákat, ahogy kellett; kikapcsolta az egyéni impressziókat, mert így szépen, színesen, elragadtatással írva a közönség szívesebben olvassa. Az első impressziók hangulatában alig tudja, alig érzi meg az idegen, hogy Páris is olyan város, ahol emberek élnek, dolgoznak és szenvednek.

És el kell, hogy ragadtatva legyen, amikor először bemegy egy vendéglőbe és látja, hogy ott a leggyorsabb munkások étkeznek és náluk az ebéd leves, előétel, hus, főzelék, esetleg hal, két és fél deci vörös borból áll és mindez négy frank 50 centimesért. Hátha még leírnám az étlapon felsorolt fogások neveit, mennivel szebben hangzana, de nem teszem, mert több mint bizonyos, hogyha az otthoniak közül végigenné valaki ezt az étlapot, talán éhesen állna fel és kijelentené: „Na, azért egy jó adag gulvás többet ér!” Azt nem írják meg Párisról, hogy itt is emberek vannak, akik dolgoznak, ezerszer többen, mint akik élvezik a város gyönyöröit. Ma Páris: gyár, munka, robot és amerikai tempó. Fél egy millióval kevesebb ember tartózkodik Párisban mint nappal. Esténként egy millió dolgozó ember hagyja el a várost, mert a környéken olcsóbban lehet élni és lakni. Az egy milliónak legalább fele idegen.

Csak gazdag idegennek szabad ma Páris megnézni, aki pénzért valóban mindent kap; a leírásokból ismert rafinált gyönyöröket, amelyeket kizárólag az idegenek részére tartanak fenn, kokottokat, akik az idegektől élnek, pezsgőt, táncot, vad éjjeli tivornákat, de csak az idegeneknek. De jaj annak, aki dolgozni akar és nem elégszik meg az egyszerű élettel, aki a keresetéből akarja élvezni Páris; az előbb-utóbb a kórházba kerül, ahol nem disztigálnak; mindegy, idegen, vagy párisi. Az idegen munkások százezrével roppannak össze, mert többet akartak, mint pusztán kenyeret. Egy nap egy halottalvány, összetört ember szóltott meg az utcán:

— Merre van a teherpályaudvar — kérdezte rekedten, beteges hangon. Idegen. Romániából jött és megkapta a tudóbajt, most mint gyógyultat bocsátották el a kórházból

és ki akar menni a teherpályaudvarra ládát cipelni. Ott éjjeli munkára idegent is felvesznek. Szegény görnyedt, beteg ember elidült a teherpályaudvar felé, hogy holnap ismét a kórházba és holnapután talán a temetőbe kerüljön. Igen, ő idegen és

Hidpillérek éhező lakójából mindenható diktátor.

Amikor még Benito Mussolini keservesen küzdött a napi kenyer-falatért. — A Duce önvalomása a hajdan-idők nyomorúságáról.

(Saját tudósítónktól.) Olaszországban már régen unják azokat a könyveket, amelyek az utóbbi években ezerszámra jelentek meg a piacon és egy egészen különálló irodalmat, a fascizmus irodalmát alkotják. Gombamódra teremnek essayk, tanulmányok, feljegyzések, statisztikák és memoárok, amelyek mind a fascizmusról, vagy Mussoliniról szólnak. Éppen ezért nagy meglepetést keltett, mikor az olasz sajtó néhány héttel ezelőtt valóságos hozsánával fogadta Margherita Sarfatti „Dux” című könyvét, mely pár nap alatt az utolsó példányig elfogyott. A nagy sikert annak köszönheti a szerző, hogy hosszú éveken át a Duce oldalán haladt és ez az asszony volt az, akinek Mussolini nagyon sokat köszönhet. A kitünően csiszolt elméjű nő a fiatalkor legválságosabb és legküzdelmesebb idején támogatta az autódiktátorság rögös útjain bukdácsoló Mussolinit és talán ő volt az, aki a forli-i kovács fiát arra az utra irányította, mely a Palazzo Chigihez vezetett.

A fiataiság, a szerelem elmúlt s csak a harca, a küzdelem maradt meg. Benito Mussolini, a nap-száncs, a köműves, a zsákbordó, a szociálista, a szerkesztő elűnt és csak a Duce maradt meg, aki keményen, engesztelhetetlenül lovagolja az európai politika steep-e chaiseit. Ma Benito Mussolini diktátor, akinek háta mögött felfegyverezve állanak légiók, cohortok... Ő ma már — szédületes karrierjének csúcspontján — talán nem is ember többé, hanem a lázas és mindent felemészítő akaratnak valamely különös testváltása, aki nem irgalmaz magának és másnak, akinek nincsenek vágyai, érzései, aki nem fél senkitől és semmitől.

Ez ma Benito Mussolini és Margherita Sarfatti megmutatja, hogy milyen volt tegnap és hogy az életnek milyen fenyegető mélységeiből tört elő ez a félelmetesen erős és titokzatos ember. Hogy erről csak halvány fogalmat alkothassunk magunknak, itt közlünk részleteket Mussolininek egy „ifjúkori” levelét, amelyet Margherita Sarfatti tesz közzé:

Lausanne, 1902. okt. 3.

Kedves Bárdom!

Amiket most írok neked, azok egy kétségbeesett ifjúság emlékei, kérlek, hogy levelem tartalmát ne közöld senkivel: csak egy

ilyesmi csak idegennel történhetik meg. Ezt a szót: „Chinois” ezerszer hallhatjuk naponta; így hívják Párisban az idegeneket. Az idegen munkást, a kínai kult. gyűlölik, az idegen gazdagot megvetik. Az általános elfofozás az, hogy az idegen eleszi a francia elől a kenyeret.

Ezért ha valaki Párisba jön, hozzon magával sok pénzt, rajongást és imádatot a franciák fővárosa iránt. Üljön be egy autóba és egy kísérel

asszony ismeri szenvedéseimet és fájdalmaimat és te fogod még megismerni ezeket, ha levelem elolvasod.

Július 9-én, — miután asszonyomtól elbucsztam, — elutaztam Gualtieriből, majd rettenetes hidegben Parmából Milanóba és innen Chiassoba mentem. Itt kezembe került a Secolonak egy száma, melyből arról értesültem, hogy atyámat a választási zavargások miatt elfogták. Elképzelheted, milyen hatást gyakorolt rám ez a hír. Tizenkétórás utazás után érkeztem meg Luzernbe, ahonnan Iverdonba mentem. Itt felkerestem egy olasz kereskedőt, akihez egy rokona ajánlott. A kereskedő nem nagyon törődött velem, de legalább meghívott ebédre és végül adott nekem egy scudot (5 lira). Elfogadtam, de emlékül — nehogy azt higgye, hogy boldoggá tett — otthagytam arab késemet, amit Parmában együtt vettünk.

Szombaton átmentem a szomszédos Orbéba, ahol munkát találtam. Tizenegy órát dolgoztam naponta, óránként 32 centesimért. 121-szer kellett téglákkal megrakva felmennem egy épülő ház második emeletére, úgy, hogy estére összes izmaim rettenetesen fájtak. Vacsorára egy kevés krumplicet ettem, azután ruhástul lefeküdtem. Másnap dolgoztam tovább. A hét végével otthagytam a szenvedések házáat husz lírával zsebemben.

Lausannéba mentem. Néhány napig az Orbéban keresett pénzből tengődtem, míg egy hétfőn arra ébredtem, hogy egy nikkelből való, Marx Károlyt ábrázoló érmen kívül, semmi sincs a zsebemben. Egy darabig a Tell Vilmos-szobor talpazatán üldögéltem, majd a szörnyű éhségtől gyötörve, elindultam Ouchy felé. Este érkeztem meg, az éhségtől már szinte elviselhetetlen görcseim voltak. Az éjszakát a hid két íve alatt töltöttem. Reggel aztán találkoztam egy olasszal, akitől tíz soldot kaptam. Rögtön kenyeret vettem és lecsillapítottam éhségemet.

Elég ebből ennyi. Azt hiszed talán, hogy ez regény, pedig szomorú valóság. A lapodat megkaptam, üdvözlő barátod

Benito Mussolini.

Hogy ki az a barát, akihez Mussolini ezt a levelet intézte, azt nem közli Margherita Sarfatti, a

utazza be a várost. Legyen bőkezű, pénzért minden örömet megvásárolhat. Legyen gavallér és akkor udvariasak lesznek hozzá. De ne forduljon soha hátra, nehogy észrevegye, hogy kinevetik. Ne akarjon soha többet látni, mint amennyit egy francia mutat és akkor boldogan, megelégedetten mehet haza, mert azt a Páris látta, amint remélt, amit a leírásokból magának elképzelt, hogy úgy mondjuk, amiről álmódott.

kinek könyvében több ilyen dokumentum van, amelyekben határozott vonalakkal rajzolódik ki a tegnap Mussolinijének éles, érdekes profilja.

Külföldi ügyvédek

az országos ügyvédkongresszuson
A temesvári háromnapos nagygyűlés érdekes programja.

(Saját tudósítónktól.) Külföldi vonatkozásokban is nagyjelentőségű az az országos kongresszus, amelyet a romániai ügyvédek országos szövetsége szeptember elején tart Temesváron.

A kongresszus szeptember 4-én nyílik meg és három napig fog tartani. Az első nap tárgysorozata a következő:

1. Az ügyvédi vezértanács működéséről szóló jelentés. 2. Az egyesült ügyvédi szövetség vezértanácsának megalakulása. 3. Az 1927. évi költségvetés előterjesztése. 4. A kongresszus napenkénti tárgysorozatának összeállítása. 5. Esetleges indítványok.

A kongresszus második napján délelőtt 10 órakor a résztvevők Te-Deumot hallgatnak a gyárvárosi gör. kel. templomban. A kongresszus ünnepélyes megnyitása féltenegykor lesz a Ferdinand-szálló dísztermében, amelyet délután 1 órakor az igazságügyminiszter képviselőjének tiszteletére adandó ebéd követ. Délután 3 órakor a vezértanács tart ülést, míg a kongresszus ülését 4 órakor kezdik meg a szálló dísztermében.

A kongresszus harmadik napjának programja: Délelőtt: Ligeti Sámuel dr., temesvári ügyvéd előterjesztése a törvénykezési eljárás egyesítésének tekintetében. Lazar Aurel dr., az egyesült ügyvédszövetség alelnökének előterjesztése a szövetség nyugdíjpénztára és egy ügyvédi segélyegylet létesítésére vonatkozólag. Félégykor ebéd. Délután: Stoenescu, a dolji ügyvédi kamara dékánjának előterjesztése a hivatásos ügyvédek szindikátusának ügyében.

A kongresszuson a romániai ügyvédi kamarákon kívül több külföldi — szerb, bolgár, cseh-szlovák, lengyel és magyar — ügyvédi kamara is képviseltetni fogja magát.

MINDENKI

megbánja, ha ruhaszükségleteit nem

Tegyen próba-vásárlást!

VÁNDORNÁL

(Nyári árak beszerzési áron alul.)

SZERZI BE!

Szenzációs olcsó áraitól meggyőződhet!

Vidékre mintákat küldök

Bigámiával vádolnak egy aradi ügynököt.

Az elhagyott, öngyilkos feleség súlyos vallomása az aradi rendőrségen. — Oster Emilia újabb öngyilkosságra készül.

(Saját tudósítónktól.) Körülbelül egy héttel ezelőtt történt, hogy az aradi Dácia-szállóban Oster Emilia, Magyarországról érkezett uriaszony veronával megmérgezte magát. Az eszméletlenül fekvő asszonyt a szálloda takarítónője fedezte fel a szoba padlóján. Azonnal értesítették a mentőket s Oster Emilia nemsokára egy fehér kórházi ágyon aludta lethargikus álmát. Gyomormosást alkalmaztak s végül is sikerült az asszonyt visszaadni az életnek, a melytől mindenáron megválni akart. Eszméletretérése után, mielőtt még a rendőrség kihallgatta volna, az 'Aradi Közlöny' munkatársa beszélgetést folytatott az öngyilkossal, aki néhány szóban feltárta tragédiáját.

Elmondotta, hogy egy aradi ügynök volt a férje. Menyhárt Imre, a férj, esztendőkor során át tartó házasság után egy bécsi nőbe szeretett bele s őt visszaküldte hozzártartozóihoz Budapestre. Azonban nem bírta ki az életet férje nélkül s eljött Aradra, hogy visszaszerezze magának családi tűzhelyét. Utközben már elhatározta, hogy öngyilkos lesz, ha ez nem sikerül. Nem ért el célt s ezért a halál mindent elfeledtető karjai között keresett menedéket és enyhülést.

Eddig szólt az asszony vallomása, amelynek azonban most igen érdekes folytatása van. Oster Emiliát a rendőrség is kihallgatta másnap s a szerencsétlen asszony a jegyzőkönyvbe is a fentieket mondotta el. Tegnap reggel aztán Oster Emilia gyógyultan elhagyta a kórházat s egyenesen a rendőrségre ment, újabb kihallgatásra. Még érdekesebb vallomást tett, amellyel egyben súlyosan vádolta volt férjét Menyhárt Imre aradi ügynököt. A rendőrségen tett vallomása szerint ő még nem volt törvényesen elválva férjétől, amikor az már újabb házasságot kötött. Amikor az első feleség kérte férjét, hogy állítsák vissza az életközösséget, a második asszony erősen ragaszkodott házastársi jogához. Amikor Oster Emilia látta, hogy nem kapja vissza férjét, öngyilkos lett.

A rendőrség a vallomás alapján versze nyomozást indított, mert ha beigazolódik Oster Emilia állítása, az aradi ügynök bigámiát követett el, ami súlyos büntetéssel jár.

ÖRIZZE

arcát a szappanok káros hatásától, melyek csak pattanásokat, foltokat és időelőtti ráncokat okoznak arcának. Használjon az arcbor tisztántartására az orvosok által ajánlott párisi arcemulsiót „VISAGINE ADE LINA PATTI” (viszazsin), mitől üde arcborrt kap és mely eltávolítja az összes arctisztatlanságokat. Naponta számos elismerő levél. Kapható drogériákban, gyógyszerárak és illatszertárakban, üvegenként 140 lej, ha nem megrendelhető fölerakatkából.

TIMISOARA, PIATA PLEVNEI 3.

A megvádolt férj ezideig nem volt kihallgatható, mivel nem tartózkodik Aradon s csak a kihallgatás során derül majd ki, hogy mennyiben igaz az elhagyott feleség vádja.

Oster Emilia sorsa egyelőre nagy gondot okoz az aradi rendőrségnek. Elsősorban magával hozott pénze elfogvott az uton s ön-

Elindították Curticiról a bolgár király szalonkocsiját.

A különkocsi elment, de a csempészárut felsőbb parancsra lefoglalta a curtici-i vámfőnökség. — A legfőbb vámhivatal döntése a titokzatos ügyben.

(Saját tudósítónktól.) Széles körökben keltett általános érdeklődést az a cikksorozat, amelyben az 'Aradi Közlöny' ismertette Ferdinánd volt bolgár cár titokzatos szalonkocsijának a kurtici állomáson történt lefoglalását. A szalonkocsi tíz nappal ezelőtt érkezett a kurtici állomásra Sztójanov Péter szófiai államvasúti hivatalnok kíséretében. Amint megírtuk, a kocsiiban óriási mennyiségű kész selyemárut, gyógyszert és sachtárlalt a vámfőnökség s ezeket csempészés gyanúja alatt lefoglalta. Egyben őrizetbe vette a volt bolgár cár szalonkocsiját és annak kísérőjét is. A szenzációs csempészési ügyben ma érdekes fordulat történt.

A vámfőnökség — mint megírtuk — már egy héttel ezelőtt táviratilag kérdést intézett a bucaresti-i legfőbb vámhivatalhoz, mi történjék a lefoglalt szalonkocsival és a csempészárúkkal. Sztójanov Péter a vagon kísérője ugyanis azt akarta bizonyítani, hogy Szófia és Bucarest között diplomáciai megegyezés jött létre a szalonkocsi Románián keresztül

gyilkossága idején alig néhány lej volt retiküljében. Most, ha hamarosan nem érkezik segítség, a szerencsétlen asszonyra a legnagyobb nélkülözések várnak. Tanácslatlanul áll minden támasz s segítő nélkül. A másik baj pedig az, hogy Oster Emilia még mindig görcsösen ragaszkodik ahhoz a gondolat-hoz, hogy életét mindenáron eldobja magától. Szüntelenül hangoztatja, hogy csak a legelső őrizetlen pillanatra vár s újra méreghez nyúl. Ezért állandó rendőri felügyelet alá helyezték.

való tranzitálására vonatkozólag. A legfőbb vámfőnökség diplomáciai tárgyalásokat folytatott a bucaresti-i bolgár követséggel a lefoglalt csempészárut és a szalonkocsi ügyében s a tárgyalások eredményeképpen ma délután a következő szövegű távirati rendelet érkezett Curticira:

„A szalonkocsi kísérőjével együtt haladéktalanul továbbítandó Bucurestin át Szófiába. A selymeket, gyógyszereket és sachtárlalt lefoglalni, az mind ott marad.”

Ebből a táviratból az látszik, hogy végeredményében mégis csak nagyszabású csempészési kísérlet történt, amelyet a kurtici vámfőnökségnek sikerült lelepleznie. A szalonkocsi ma este hat órakor hozzákapcsolták a bucaresti-i gyorshoz és Sztójanov Péterrel együtt elindították a fővároson át Szófia felé. A kurtici vámfőnökség véleménye szerint a csempészárut a fővámhivatal elárvereztető, mert valószínűleg nem állapítható meg, hogy az árukat ki, illetve kinek küldték Szófiába.

Hét bubifrizura a hölgyek budapesti sakkversenyén.

A női versenyen tilos a sugás. — A sakk Lenglenje.

(Budapest, július 14.) Tegnap délután négy órakor nyolc hölgy jelenlétében megtartották a ma délután három órakor kezdődő női sakkverseny sorsolását. Mondani sem kell, hogy négy órakor teljesen kiürül a zeneterem, úgy, hogy a mérkőző nagymesterek remetéknél érezhették magukat. Még a mappájában örökösen rajzolgató Rétiné is otthagyta a csöndes zugot, amelybe befészkelte magát és színtelen lement a pálmakertbe, hogy az ott gyülekező sakkhölgyeket alaposan szemügyre vegye. Nyolc hölgy jelentkezett a tornára. Úgy sorakoztak egymás mellett, mint az orgonasípok. A jobbszárnyon az Albion képviselő magas, sovány mrs. Holloway és mellette hét bubifrizura. Négy bécsi leány és asszony és három pesti leány.

Hárman a szépségdíjra is pályázhatnak — állapították meg a kritikus kedvű férfiak.

A szőke bécsi Poldi Pohlnert azt a kívánságát fejezi ki, hogy a játszmák alatt kötelekkel tartsák vissza tőlük a férfiakat, mert már megesett vele Boroszlóban, meg Londonban — amerisztékék

szeméből oldalvágás esett Nagy-Albion képviselőjére — ahol Hollowayt is megverte, hogy a férfiak hamutartónak nézték a fejét, mert állandóan a hajába verték a cigarettájuk hamuját.

Azt a rendelkezést is kifogásolta, hogy két nap alatt három játszmát kötelesek játszani és emiatt túl rövid lesz a sakkturne. Később megtudtuk a vidám bécsi asszonykától, hogy miért neheztel a torna rövidségére.

— Én vagyok — mondotta — a sakktabla Lenglenje. Minden partihoz más ruhát veszek föl. Mindössze hat partit játszom és képzelje — tizenöt ruhát hoztam magammal! Az egyik magyar matadornőnek is volt komoly kifogása.

Faragó Klárka tiltakozik az ellen, hogy — sugjanak a mérkőző hölgyeknek!

A torna vezetősége nyomban ki is hirdette határozatát, hogy a hölgyek sakkversenyénél tilos a sugás.

— Az építész tolvaja. Graf Sándor aradi építész ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy Ioan Kalvin 10. számú házából egy négyezer lej értékű furógépet elloptak. A tolvaj kézrekerítésére megindult a nyom-

Adósságbehajtás

rendőri karhatalommal

Érdekes pör a cluji törvényszék el

(Cluj—Kolozsvár, július 14.)

kolozsvári törvényszék egy szkatlanul érdekes bűnügy tárgyalását tűzte ki tegnapi. Vádlottak a jelenleg vizsgálati fogságban lévő Dick Jakab, Pop volt kolozvári, ezidőszerint szatmári örkapitány és Ferenczi Oszk Ojeco-cég tulajdonosa. Dick, bot s Ferenczi Oszkárt szemé szabádság megsértésével, Pop örkapitányt pedig hivatalos hálommal való visszaéléssel vád az ügyészség.

Az eljárás Katz Mandel zila kereskedő feljelentésére indult meg, aki 300 ezer lejfel tartozott Dick Jakabnak és az Ojeco-cégnek. A kereskedő feljelentésében előadja, hogy egy alkalommal Dick Jakab autóján rendőrszettel és detektiek érkeztek Zilahra közölték vele, hogy Dick és renczi család miatt bűnvádi felentést adott be ellene, azért le tőztatják. Hiába volt Katz mino tiltakozása, Kolozsvárra kísérté ahol nyolc napig fogva tartották. Nappal a rendőrségen presszionálták, hogy adósságát, amely akkor még nem volt esedékes, fizesse ki. Este pedig Dick Jakab lakására kísérték, ahol reggelig őrizet alatt tartották. A nagy érdeklődéssel várt tárgyalást nem lehetett megtartani, mert az egyik vádlott, Pop rendőrkapitány beteg sége miatt nem jelent meg.

A szerelem halottja.

Öngyilkos lett egy földbirtokos, mert nem vehetett zsidó leányt feleségül.

(Debrecen, július 14.) Tüdös Antal 22 éves derecskei földbirtokos tegnap reggel halva találták birtokának egyik rozstábiáján. Megállapították, hogy a fiatalember vadászfegyverével lötte magát agyon. Az öngyilkosság oka a következő volt:

Tüdös Antal négy évvel ezelőtt megismerkedett Tokajer állatorvos Klárka nevű leányával. A fiatalember nemrégiben közölte a leánnyal, hogy komoly szándéka vannak. A leány kijelentette, hogy szívesen feleségül megy hozzá, figyelmeztette azonban a fiut, szíj moljon azzal a körülménnyel, vajjon családja befogad-e zsidó leányt? A fiu azt válaszolta, hogy rendkívül szereti a leányt és nem hiszi, hogy családja bármi okból ezt ellenezné. Tüdös Antal szökött a leány apjának, aki azonban éppen azért, mert ismerte a helyzetet, hallani sem akart a házasságról. A fiu továbbra is állhatatosan kitartott, úgy, hogy a Tokajer-család végül már beletörődött abba, hogy a leányt hozzáadja. Tüdös Antal ekkor özvegy édesanyjának elmondotta tervét, aki ez ellen a leghatározottabban tiltakozott és hallani sem akart arról, hogy a fia zsidóleányt vegyen el feleségül. A fiatalember a minap még egy kísérletet tett, azonban édesanyja hajthatatlan maradt. Tegnap azután vadászfegyverét hátára vette, kiment birtokára, ahol este 10 órakor megölt magát. Valószínű, hogy a leány is megölt volna.

I R E K.

Ezeres lopás Aradon.

Hetezer lej rejtélyes eltűnése.

(Saját tudósítónktól.) Titokzárásról tettek ma délelőtt feljuttatást az aradi államrendőrség. Kezdetben János aradi erdőőr, későbbi tisztviselő jelentette, hogy ma reggel lakásán tartózkodott szobájából 75 ezer lej rejtélyes módon eltűnt. A rendőrség szerint a pénz az volt letéve és a szobában entőn kívül senki sem tartózkodott. A rendőrség megindította nyomozást és gyanúba hozta József nevű embert, akit Aradról. Valószínűnek látszik, hogy a hetvenötezer lej ablakon keresztül lopta ki a szobából.

Milyen idő várható? A meteorológusok jelentése szerint száraz forduló idő várható, emelkedő hőmérséklettel.

Miklós herceg a prágai sokoról. Prágából jelentik: Miklós herceg a prágai sokoról-ünnepre való részvétele alkalmával közölte, hogy a csehszlovákiai sajtóügynökségnek, amely szerint igen meg volt elégedve a népi vendégszeretettel és az ünnepségek teljes mértékben nyerték meg tetszését. Kijelentette még a herceg, hogy Romániában is megkezdődött már egy hasonló általános nemzeti ünnep rendezésének előkészületei, amelyet a grandozus sokoról-ünnepségek mintájára terveznek.

Bánffy Miklós hűségesküje. Bucurestiből jelentik, hogy gróf Bánffy Miklós tegnap letette a hűségesküjét. Utána Sinaiába utazott, ahol a királyi pár kihallgatáson fogadta.

A francia elnök kitüntetése. Párisból jelentik: Briand és Primo de Rivera ma délután aláírták a marokkói egyezményt. Doumergue elnök ma kihallgatáson fogadta Primo de Riverát, aki átnyújtotta a spanyol király által adományozott aranygyapjas rendet.

Paál Árpád a parlamentben. Clujról jelentik: A Magyar Párt parlamenti csoportja Bucurestiből táviratot küldött Paál Árpádnak, amelyben gratulál neki mandátumának igazolása alkalmából, egyben táviratilag Bucurestibe hívja, hogy a bizottságokban helyet elfoglalhassa.

A bécsi követ Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Mitilneu bécsi román követ ma kihallgatáson jelent meg Mitilneu külügyminiszternél, majd Averescu tábornokot kereste fel. A bécsi követ még néhány napig marad a fővárosban.

A tisztviselők fizetési jutaléka. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium rendeletet adott ki, hogy a tisztviselők magasabb fizetési pótlékát még e hónapban folyósítsák. A jövő hónaptól kezdve a kiutalás a fizetéssel együtt történik.

Béke a kamara és a sajtó között. Bucurestiből jelentik: A kamara és a sajtó között felmerült ellentétet elsimították és a parlamenti tudósítók ma újból felvették a munkát.

Vonatkisülés. Bucurestiből jelentik: A bucuresti-constantai személyvonat Pajás állomáson kisiklott. A vonat megsebesült, három ko-

Osszetört Aradon egy temesvári bankár házassága

Az udvarló elől elavartatott feleséget a gavallér elszökteti a férj elől. — Kinos találkozás egy aradi szállóban. — Férj és vetélytárs csöndes szőharca a csendes éjszakában Arad főuccján.

(Saját tudósítónktól.) Ismert és előkelő temesvári házaspár válóperttel végződő családi történetének utolsó felvonása játszódott le tegnap éjjel az egyik aradi kávéház terraszán. A temesvári bankdirektor és fiatal, szőke felesége boldogan éltek házasságuk első éveit. Az utóbbi hónapokban az ifjú férj boldogságának egén megjelent az első sötét felhő. A felhő jólsveifolt, elegáns fiatalember volt, aki állandóan a szépasszony körül legyeskedett. A férj egyre morgóvábban nézte a fiatalember sürgölődését és végre is meguntva az állandó ostromot, az aszszonykát felpakkolta és személyesen vitte Budapestre, ahol néhány hétre a szüleinél helyezte el. Mint, aki dolgát jól végezte, hazament Temesvárra és nyugodtan, vidáman szalmaövegykedett.

A bankdirektor bátyja azonban, aki Pesten lakik, csakhamar megzavarta öccsének nyári nyugalomát. Arról értesítette, hogy kedves neje, amióta Pesten tartózkodik, állandóan azzal a fiatalemberrel látható, aki elől öngyilkosságát valósággal megszöktette a féltékeny férj. A fiatalok — az értesítés szerint — együtt vacsoráznak a Hungáriában, kettesben andalognak a Margitszigeten és nagyon barátságos modorban kezelik egymást. A családi becsületre féltékeny pesti fivér azt is kiszimatolta, hogy a sógornő és udvarlója, mikor indulnak el Budapestre és ő egy vonattal megelőzte őket s az aradi állomáson várta a fejleményeket. Éjjel után befutott a budapesti gyorsvonat.

Eljegyzés. Scheiner Piri (Buziás-fürdő) és Marsittai Béla (Brasov) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Gázoló kerékpár. Sulyos balesetet idézett elő ma egy vigyázatlan kerékpáros Aradon a Metianu (Forray) uccán. Szilbereisz Lajos kerékpárjával elütött egy Singler Andorné nevű aradi urasszonyt, aki eszméletlenül terült el a földön. Az urasszonyt kocsi lakására szállították, ahol azonnal orvosi kezelés alá vették. A kerékpáros ellen megindult a rendőri eljárás.

Meglopták mulatás közben. Nagy Miklós Sava Raicu (György) ucca 52. számú ház lakója feljelentést tett az aradi államrendőrségen, hogy az éjszaka Popits Sándor nevű barátjával mulatott és egyszer észrevette, hogy értékes órája és tárcája eltűnt zsebéből. A rendőrség megindította a nyomozást.

Öngyilkossági járvány Váradon. Oradea-mareről jelentik: Muresan Géza 28 éves utazó szublimáltal megmérgezte magát. Anyagi gondok miatt kereste a halált. Állapota súlyos. Jovis Judit 23 éves mezőtelegi nevelőnő moriumot ivott és utána beugrott a Körösbe, ahonnan sikerült kimenteni. Tettenéke oka szerelmi csatlódás. Kis Ferenc 32 éves munkás revolverrel mellbe lökte magát. Sulyos sebével a zsidó kórházba szállították. Gyógyíthatatlan szívbaja miatt akart megválni életétől.

Aradra és az önkéntes detektív meglepődve látta, hogy sógornője és a szeladon nem szállnak át a várakozó temesvári vonatra. Hanem kocsiháza ülnek és a városba hajtatnak. Ő is kocsiháza vágta magát, követte a tilosban járókat, akik az egyik aradi hotel előtt állították meg a fiakkert.

A fivér nyomban telefonhoz rohant és a temesvári bankigazgató rövidesen megérkezett Aradra az autóján. Egy kávéház terraszán találkozott a két testvér és a pesti fivér részletesen informálta öccsét a helyzetről. A temesvári bankigazgató nem sokat teketőrizott, hanem felment a szállodába, konstátálta, hogy felesége és lovagja bizony szabályszerűen ott vannak a szállóban megszállva. A megcsalt férj nem csinált nyilvános botrányt, szépen csendben lehívatta az uccára vetélytársát s ott a derengő hajnalon megkezdődött a leszámolás. Kissé heves gesztusok közepette folyt ugyan a vita, az udvarló kétségbeesetten védekezett, de szépen, urasan, csöndben történt a leszámolás, egyetlen hangosabb szó sem árulta el, hogy ott a langyos éjszakában egy házasság tört ketté, ragyogónak látszott családi boldogság omlott össze. Folyt a vita s a finálé pedig az lett, hogy a bankdirektor megindítja a válópert hűtlen felesége ellen, a lovag ur pedig ünnepélyes ígérettel fogadta meg, hogy az elcsábított asszonykának az elvesztett családi tűz helyét másikat ad, rövid határidőn belül oltárhoz vezeti a szépséges, szőke fiatalasszonyt.

Folyik a budapesti kommunis-tapör. Budapestről táviratozzák: A kommunista pör mai tárgyalásán Weinberger Zoltánt hallgatták ki, akit a proletárdiktatura bukása után, mint az ifjúnok egyik vezérét, tíz évi fegyházra ítélték, de büntetését nem töltötte ki, mert Oroszországgal kicserélték. Weinberger azonban hamis utlevéllel hazaszökött és álnéven tartózkodott Budapesten, ahol kommunista agitációt kezdett. Mai kihallgatása alkalmával kihívó magatartást tanúsított és a bíróság elnöke ezért többször rendreutasította.

Gyógyulnak a messzerű timisoarai footballisták. Két és fél hét telt el a borzalmas nagyzerindí autókatasztrófia óta, amelynek — tudvalovóleg — Nagyvárad felől Timisoarára hazagyekvő sportifilisták estek áldozatul. Különösen ketten szenvedtek súlyos sérüléseket: Coroni József, a TAC tizenhétéves csatárjátékosa, akinek a baltideje összeroncsolódott és három bordája összetört, valamint Palliu Cornel, a timisoarai sportszövetség titkára, akit a szerencsétlenség következtében csipőcsont-zúzódással szállítottak be Aradra. Mindkettőjüket a Therapia-szanatóriumban kezelték és még amai napon is a sanatórium lakója a két sebesült. Néhány nap óta mindkettőjük állapotában

jelentős javulás állott be. Palliu Cornel már teljesen jól érzi magát és holnap, csütörtökön valószínűleg el is utazik már Aradról és Coroni József, bár még nem kelt fel, szintén túl van minden veszélyen és a hét végén ő is elhagyhatja a sanatóriumot.

Fürdő dresszek legolcsóbban Strasser divatruházában, a Lutheránus templommal szemben.

Az öngyilkos leány szerelme. Az Aradi Közlöny mai számában jelentette, hogy Kovács Mária aradi leány megmérgezte magát. A leányt tegnap nem lehetett kihallgatni, mert állandóan eszméletlen állapotban volt. Ma délelőtt visszanyerte öntudatát és a rendőrszéknek elmondotta, hogy szerelmi bánatában akart megválni életétől.

A temető tolvajai ellen. Megírtuk, Aradváros vezetéséhez jelentés érkezett arról, hogy ismeretlen tettesek virágokat lopnak a városi kertészetben s a temetőben. Főleg a temetőben garázdálkodnak a virágtolvajok. A város gazdasági hivatala ezért a temető őrzésére még egy őrt rendelt ki s ezzel remélhetőleg megszűnik a sírok vandál és kegyeletlenségű megrongálása.

KÁVÉHAZAKBAN, VENDEGLŐKBEN ÉS ÜZLETEKBEN kérjenek kizárólag

Lippafüredi

"A P O L L O"

természetes ásványvizet. Főlerakat Arad, Str. Marasesti No. 14.

Harc a gyermekért. Csenka Gábor aradi magántisztviselő két évvel ezelőtt elvált feleségétől. A törvényszék egyetlen gyermeküket az asszonynak ítélte oda, azzal, hogy Csenka Gábor hetenként egyszer meglátogathatja a gyermeket. Csenka Gábor azonban elhatározta, hogy megszerzi magának kicsiny gyermekét, de nem sikerült. Ellenben magánlakértés kísérlete miatt feljelentették s ezért az aradi törvényszék második tanácsa a ma tartott főtárgyaláson, az enyhítő körülmények figyelembe vétele mellett, 3000 lej pénzbírságra ítélte a gyermekéről lemondani nem tudó apát.

Párisból Aradra autón. Ma délelőtt az aradi színház előtt hatalmas, poros Talbot-kocsi vonta magára a figyelmet. Látszott, hogy nagy utról jött. Kiderült, hogy az autó egy bucuresti-i ügyvéd tulajdona, aki feleségével s két bucuresti-i ügyvéd barátjával a fővárosból Párisba ment autón s rövid ottartózkodás után, most utazik vissza ugyancsak gépkocsin Bucurestibe. A három ügyvéd — Cosacescu, Danielescu és Bianu — közlése szerint pénteken reggel indultak el Párisból s az egész uton nem volt egyetlen defektjük sem.

Bucuresti városa által kibocsátott 3%-kal kamatozó

nyeremény sorsjegyek darabonként 100 lejért kaphatók

az Aradi Központi Takarékpénztár pénzváltó osztályában

Bul. Regina Maria (Andrássy-ter) 18. Évente három húzás.

Főnyeremény 1,000.000 lej.

Huszonhárom betörés egy éjszakán. Clujról jelentik: A kerületi kapitányságok jelentése szerint az éjszaka folyamán 23 betörést és lopást követtek el Clujon. Ezek legnagyobb része besurranó tolvajok munkája, vannak azonban köztük 100—200 ezer lejes betörések is. A rendőrség széleskörű intézkedéseket fogantatott az elszaporodott betörőbandák megfékezésére.

Rabindranath Tagore szívbját kezelte Bécsben. Bécsből táviratozik: Rabindranath Tagore éjjel Bécsbe érkezett. Vele érkeztek: fia, ennek felesége és Mahalanobis, a kalkuttai egyetem matematikai tanára. Rabindranath azért jött Bécsbe, hogy itt szívbját kezeltesse.

Tanítók figyelmébe. Az aradi tanfelügyelőség értesíti mindazokat az alkalmazásban és rendelkezési állományban levő, valamint az idén abszolvált elemi iskolai tanítókat, hogy kinevezésük, előléptetésük, jövő évi állomáshelyük, valamint az üresedésben lévő tanítói állások adatait aug. hó 1-én fogja közölni a tanfelügyelőség. Mindazon tanítók, akik a Monitorul Oficial és a Buletinul Oficialban meghirdetett üresedésben lévő tanítói állások valamelyikére pályázni kívánnak, kellőképpen felszerelt kérvényekkel legkésőbb július hó végéig jelentkezzenek az aradi tanfelügyelőségnek. A kérvényhez csatolandó okmányok: a tanítóképző elvégzéséről szóló bizonyítvány, az esetleges előbbi kinevezés, valamint orvosi bizonyítvány.

Francia, angol könyvek Kerpelnél. A Piata Mihai Viteazul (Ferenc-feri) polgári fiúiskola igazgatósága értesíti a szülőket, hogy a 18-ikára hirdetett nagygyűlés 20-án d. e. 11 órakor tartatik meg.

Halálos fogókúra. Frankfurtból jelentik: Az itteni törvényszék egy orvosnak a porét tárgyalta, akit azzal vádolnak, hogy egy páciens fogókúra közben éhenhalt. A szerencsétlen véget ért páciens huszonkét éves, egészséges kereskedő volt. A fogókúra alatt a kereskedő csak limonádét kapott, aminek következtében 71 kilóról 50 kilóra csökkent. A kúra befejezése után a beteg a leg súlyosabb tünetek közt megbetegedett és bár most már minden jóval traktálták, nyolc nap alatt meghalt. A boncolás a halál okát a forszírozott éhezéssel találta. A szakértők azzal magyarázzák azt a különös tényt, hogy a halál nyolc nappal a kúra befejezése után következett be, hogy a központi idegrendszer és a szív a kúra alatt annyira elgyengültek, hogy már norbális táplálkozás sem erősíthette meg őket. Az orvost gondatlanságból okozott emberölésért pénzbüntetésre ítélték.

Sadoul kapitányt kizárták a párisi ügyvédi kamarából. Párisból jelentik: Mozdalmas és viharos közgyűlése volt tegnap a párisi ügyvédi kamarának. Sadoul kapitány ügyét tárgyalták az ülésen, aki ellen több kizárási indítvány érkezett. Sadoul kapitány a háború alatt tudvalevőleg Oroszországba szökött, ott évekig a bolsevisták szolgálatában állt, amiért a francia haditörvényszék halálra ítélte. A múlt évben Sadoul kapitány váratlanul visszatért Franciaországba, ahol porének újrafelvételét kérte és a haditörvényszék ekkor felmentette Sadoult, aki ma is kommunistának vallja magát, azóta ügyvédi gyakorlatot folytat Párisban. Az ügyvédi kamara közgyűlése heves vita után kizárta Sadoult a kamara tagjai sorából.

SPORT

Aradon lesz az AMTE—Kinizsi országos középdöntő mérkőzés.

A bucaresti-i központ ma táviratilag Aradot jelentette ki az országos középdöntő színhelyéül.

(Saját tudósítónktól.) Végre sok bizonytalanság után eldőlt az országos középdöntő mérkőzésnek a színhelye. Ma éjjel a bucaresti-i Comitetul Central táviratilag értesítette az aradi szövetsé-

get, hogy Aradot szemelték ki az AMTE—Kinizsi országos középdöntő küzdelem színhelyéül. — A meccs levezetésére a központ dr. Morariu Teofil országos szövetségi kapitányt küldte ki.

O Kavarodás a bécsi Amateure körül. Jelentette az Aradi Közlöny, hogy a tegnapi nap folyamán az Amateure Aradon tartózkodó intézőjével Vajianu Titus aradi szövetségi kapitány tárgyalásokat folytatott az Amateure aradi vendégszereplését illetőleg. Az első megállapodás értelmében Arad igen olcsón juthatott volna a kiváló bécsiekhez, mivel először csak cca 50.000 lejt kértek, később azonban követelésüket felemelték és 350 dollárt, azaz 75.000 lejt kívántak egy hétköznapi mérkőzésért. Így a tárgyalások nem is vezettek pozitív eredményre s az Amateure intézője el is utazott Aradról. Egyébként az Amateure további romániai szereplései körül bajok vannak, mivel a FIFA felfüggesztette az osztrák szövetséget és táviratilag értesítette az összes tagrészeket — így Romániát is — hogy osztrák csapatokkal nem játszhatnak. A budapesti Sporthírlap azonban közli, hogy a felfüggesztés nem vonatkozik turázó csapatokra, tehát az Amateure tovább játszhat Romániában. Egyes hírek szerint a cluji állambiztonsági hivatal az ország elhagyására szólította

fel a szabályszerű utlevéllel és 30 napos tartózkodási engedéllyel rendelkező osztrák csapatot. Az Amateure igazának tudatában — e hírek szerint — az osztrák konzulátusnál keres jogorvoslást a kiutasításra vonatkozólag, ami valószínűleg sikerül is és holnap Oradea-maren egy kombinált ellen, vasárnap pedig Timisoarán a TAC-cal fog játszani. A kiutasításról szóló jelentéseket más híradások valószínűleg minősítik.

O Befejezték a timisoarai nemzetközi tenniszversenyt. Hirt adtunk mai számunkban arról, hogy a temesvári nemzetközi tenniszverseny a férfi páros kivételével teljesen befejeződött. Hírt a férfi páros döntőjéből is lejátszottak 4 szettet, azonban az ötödik döntőszettet a beálló sötétség miatt nem tudták lejátszani. A félbemaradt döntőt ma délután egészen előlről kezdve játszották le, melynek eredménye: Poulioff—San Galli, dr. Luppu—Ronetti Roman 6:2, 6:3, 7:5. Az eredmény kétségtelenül meglepetés, mivel a versenyen mutatott formák alapján a vesztes pár volt a küzdelem favoritja.

Feltámad a gainai leányvásár.

A miniszterium július 18-ra engedélyezte ezt a régi szép népszokást.

(Saját tudósítónktól.) Az itteni, illetve aradmegyei románságnak egyik igen régi, tradicionális, romantikus népi ünnepélye a gainai leányvásár, amely szinte az ősidőkből maradt a gondokkal küzdő utódokra. Egyszer egy esztendőben az arad- és hunyadmegyei — az ősi tradíciókhoz ragaszkodó — románság a Nagyhalmagy mellett fekvő gainai hegytetőn ünnepre gyűl össze. Hangos vigadástól zeng ilyenkor az egész környék, amelynek ünneplőbe öltözött legényei s fehér ruhás leányai ropják a nemzeti táncokat egész éjszaka. A házasuló legények jórésze ezen a leányvásáron választja ki feleségét. Persze ez csak formáság, hisz rendszerint hosszú udvarlás után történik meg a hagyományos szokás, hogy kiválasztás után a gainai hegytetőn esketi össze őket a pap. Mondani sem kell, hogy a faluk csinos leányzóit szívesre várják egész esztendőben kereszttől a leányvásár ünnepnapját. A háború, mint sok más szép és romantikus népszokást, a gainai leányvásárt is megszüntette s azóta bizony nem tartottak ott a hegytetőn semmiféle ünnepélyt.

Most újra életre kel ez a szép és kedves népszokás. A miniszte-

rium ma az aradi városházára érkezett rendelkezésével táviratilag engedélyezte július 18-ra a gainai leányvásár megtartását s az egész környék apraja-nagyja lelkesedve készül a visszatérő tradíciókhoz, a Mult romantikus kedves, hagyományos ünnepére. S a csinos leánykák pedig megint lázasan várnak, készülődnek a számukra oly sokat jelentő gainai leányvásárra, amikor szól a zene, perdül a tánc és lésszen nagy dinom-dánom, hegyenvölgyön folyó lakodalom.

Zetelaka újból leégett

Egy erdélyi magyar falu borzalmas pusztulása.

(Cluj—Kolozsvár, július 14.) Két évvel ezelőtt az egész erdélyi sajtót bejárta az a riasztó hír, hogy Zetelaka tűzvész áldozata lett. A tűzvész szerencsétlen áldozatainak felsegélyezésére a Magyar Párt széleskörű társadalmi akciót indított, amely igen szép eredménnyel járt.

A község dolgos lakosai azonban még be sem fejezték az újjáépítés munkáját, mikor újból tűzvész keletkezett Zetelakán. Tegnap éjjel kigyulladt az egyik jómódu gazdálkodó istállója és a tűz rövidesen áttért a szomszédos épületekre. A vízhiány lehetetlenné tette az oltási munkálatokat és hamarosan 80 ház állott lángokban. Újabb jelentés szerint a tüzet még nem lehetett eloltani. A kár már eddig is felbecsülhetetlen.

RHEUMA
KÖSZÉRTYÉ
GYÓGYHELYE

RÖSTYÉN

a világon páratlanul áll.
Jó polgári pensió
napi 50 cseh koronától feljebb! 5720

Felvilágosítással szolgál:

Mg. Ph. L. SINGER Timisoara.

II., Strada P. Tegel Nr. 2.

Aki nem utazhat az használja PUS-YEN iszap-házikurát. — Pi. Qa. iszaphócko. használatra kész gamma kompress minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

Aradi fő- Rénvi Tibor gyógyszer-terakat: tera Arad.

Kétféle lopás a szibériai dohányraktárban.

Megszökött a dűnös igazgató.

Szebenből jelentik: Néhány nappal ezelőtt szenzációs sikasztásnak jöttek nyomára a nagyszibériai dohányraktárhoz. Agripa Popescu, az R. M. S. vezérigazgatója július 7-én váratlanul személyesen jelent meg a nagyszibériai dohányraktárban, ahol vizsgálatot akart tartani. A legnagyobb megdöbbenésre azonban nem találta a városban a raktár igazgatóját, Popoviciu Marint, aki a hivatalnokok nyilatkozata szerint pár nappal ezelőtt utlevelet váltott és ismeretlen helyre távozott. A vezérigazgatónak gyanús volt Popoviciu hirtelen elutazása és az esetet távirati úton jelentette a vezérfelügyelőségnek, honnan elrendelték, hogy az ügyesség jelenlétében nyitassák fel a pénztárt és ejtsék meg a rovincsolást.

A megejtett rovincsolás meglepő eredménnyel végződött. A pénztárjegyzék alapján megállapították, hogy a pénztárból 600 ezer lej készpénz hiányzik, de a raktárból is óriási mennyiségű dohánytermék tűnt el, amelynek az értéke a megállapítás szerint közel másfél milliót tesz ki. Az ismeretlen helyre szökött Popoviciu Marin elfogatására körözélevelet adtak ki.

HA LAPUNK részére közölni valójav, telefonon is bemondhatja.
TELEFON SZÁM 151.

Jön! Jön! Jön!

Nyomorultak

HUGO VICTOR híres regénye.

Az ideális asszony.
Lehár híres operettje

MONSTRUM.
LON CHANEYVEL.

Patt és Patachen
legújabb filmje

Kis Lord
Marry Pirkforddal

KÖZGAZDASÁG.

A luxus- és forgalmi adók új rendszere.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi pénzügyigazgatósághoz ma új rendelkezés érkezett a pénzügyminisztériumtól, amely a luxusadó alá eső cikkek új osztályozását rendeli el és sok, nagyon sok tekintetben könnyítéseket hoz, de egyben súlyos büntetést helyez kilátásba azok számára, akik luxusadójelzési kötelezettségüknek nem tesznek eleget. A luxusadóval háromhavonként kell elszámolni s aki késik, azt az adó négyszeresével sújtják, mint adóbírsággal. Az új rendelet szerint, ha a selyemáru anyaga ötven százalékos, vagy ennél több selyemanyagot tartalmaz, akkor 15 százalékos adó alá esik és ha ennél kevesebbet, akkor csak az egy százalékos forgalmi adó alá esnek. Ugyanez vonatkozik a selyemből készült ruhákra is. Ha a kész ruhák csak díszítve vagy bélelve vannak selyemmel s ez anyag legalább ötven százalékos, akkor tíz százalékos adó alá esnek, ellenkező esetben pedig csak egy százalékos az adó. A prémés ruhák után csak akkor kell tíz százalékos luxus-

adót fizetni, ha vagy tiszta prémből készülnek vagy az egész bélések prémből van. Ha csak a gallérjuk van bármilyen prémből is, az adójuk már csak egy százalékos. A szőnyegek csak 10.000 lej felül esnek 15 százalékos adó alá, míg azon alul csak egy százalékos forgalmi adót kell fizetni utánuk. Az ékszerek után az eddigi luxusadót fizetik, kivételt képeznek a nikkeltől és az arragonitból készült tárgyak, amelyek csak egy százalékos forgalmi adó alá esnek. Az ékszergyárak, ha mások anyagával dolgoznak, csak az elkészítési ár után fizetnek egy százalékos, ellenben, ha a saját anyagukkal dolgoznak, akkor ők is a tizenöt százalékos luxusadót fizetik. A jeggyűrűk után csak egy százalékos adót kell fizetni. A parfümgyárak továbbra is 15 százalékos adót fizetnek. A likörgyárak ellenben a jövőben csak szeszadót fognak fizetni, ami literenként 25 lej. A borok közül: a Vermouth, a Mastica, a Madeira, a Malaga, a Marsala, a Cherry és az ugynevezett likőrösített borok 15 százalékos alá esnek.

Zürichben 240 a lej.

Helyi valutaárak. (Julius 14.) Pénz: Dollár 214, angol font 1020, cseh korona 6.30, francia frank 5.50, lira 7.20, dinár 3.60, schilling 30.50, марка 51, magyar korona 330, svájci frank 40. Áru: Dollár 216, angol font 1040, cseh korona 6.50, francia frank 6, lira 7.60, dinár 3.80, schilling 31, марка 52, magyar korona 324, svájci frank 40. **Kifizetések:** Newyork 218.75, London 1067, Prága 6.50, Páris 5.75, Milanó 7.67, Záhgráb 3.89, Bécs 31.05, Amsterdam 88.40, Berlin 52.35, Budapest 324, Zürich 52.50.

Zürichi tőzsdenyitás. (Julius 14.) Berlin 122.90, Amsterdam 207.40, Newyork 516.37.50, London 2511, Páris 13.25, Milanó 17.67, Prága 15.29.50, Budapest 72.25, Belgrád 9.12.50, **Bucuresti** 2.42.50, Varsó 55.50, Bécs 73.

Zürichi tőzsdezárlat. (Julius 14.) Berlin 122.90, Amsterdam 207.40, Newyork 516.37.50, London 2511, Páris 13.40, Milanó 17.97.50, Prága 15.30, Budapest 72.20, Belgrád 9.12.50, **Bucuresti**

2.40, Varsó 55.50, Bécs 73.10.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Julius 14.) **Kifizetések:** Páris 5.66, Berlin 52, London 1068, Newyork 218, Milanó 7.47, Zürich 42.45, Bécs 31, Prága 6.48, Budapest 30.95. **Valuták:** Napoleon 880, марка 51, leva 1.60, török lira 1.15, angol font 1055, francia frank 6.10, svájci frank 41, lira 7.60, drachma 2.60, dinár 3.80, dollár 218, lengyel zloty 18, schilling 32, magyar korona 32, cseh korona 6.80.

= **Értesítés.** Az ipar- és kereskedelmiügyi minisztériumnak 25103. számú leirata értelmében közli az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara, hogy az illetékes magyar hatóságok határozata értelmében a Magyarországból importált árukhoz csatolt származási bizonyítványokban egyelőre elmaradhat a termelő gyár megemlézése.

Művészet.

* Az aradi színház heti műsora Csütörtökön: Csókos asszony. (Győző Alfréd bucsuja.) Pénteken: Nincs előadás. Szombaton: Szomorúságának éneke. Vasárnap: Dybuc. Hétfőn: Nincs előadás. Kedden: A legfontosabb. Szerdán: Miami. (Operettjodonság.)

* A „Csókos asszony”-ban bucsuzik el csütörtökön este Győző Alfréd, Arad közönségének kedvence, aki több hónapra külföldre távozik. Győző Alfréd egyik legbrilliansabb szerepét játssza és mellette fellépnek még Betegh Béby, aki Katókat alakítja, Misoza László, Barna Ancy és Fratta Géza.

* A „Miami”-nak, Jacobi legutolsó és egyik legszebb operettjének premijét szerdára halasztották a vilnai zsidó színtársulattal való megegye-

zés következtében. A „Miami” primadonnaszerepét Lengyel Irén játssza.

* Szombaton este megjelennek az aradi színpadon a vilnai zsidó színtársulat és Arad művészetét szerető közönsége egy újszerű, idegen és mégis csodálatos színművészetben fog gyönyörködni. Mind a három előadás a nyári színházban lesz, a vilnai színház igazgatója megegyezett a magyar színtársulattal, hogy a bevételből tekintélyes összeget ad át neki, ha megkapja a nyári színházat. A hatalmas méretű aréna az óriási elővételek után ítélve zsúfolásig megtelik mind a három estén. Jegyek elővételben kaphatók Oláh Sándor könyvkereskedésében.

MOZI.

xx A Marosparti Mozzsínház igazgatóságának sikerült egy napra a „Villáncsapás” című filmreket megszerezni, amelyet csupán egy napig tart műsoron. A gyönyörű filmben a főszerepet Macovska Elena, a híres filmművész nő játssza. Az előadás kezdete pont negyed 10 órakor. Pénteken „Dr. Jack” Harold Lloyd-dal a főszerepben.

xx Harry Liedtke csodálatos filmje ma megy utoljára az aradi Apollóban. „Hercegek ha házasodnak” címmel izgalmas és fordulatos fiúmet vetít már napok óta az aradi Apolló mozgószínház, amelynek minden egyes előadását zsúfolott nézőtér nézi végig. Harry Liedtke és Alfréd

Abel legparádésabb alakításukat viszik ez alkalommal a közönség elé, amely a legkellemesebb impressziókkal hagyja el helyét. Az előadások 5, 7 és egy negyed 10 órakor kezdődnek.

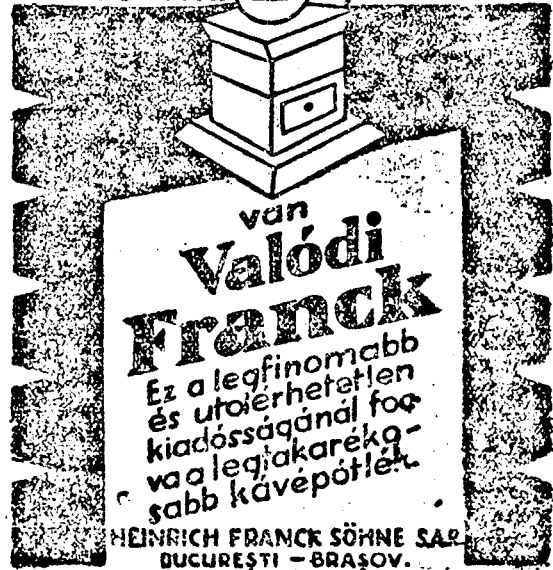
xx „A kis vadóc” szenzációs sikere az aradi Uránia színházban. Az egész cselekmény Betty Compson kitűnő regjátsszóképeségén épült fel, amely minden tekintetben érvényesül is. Az előadások 6, fél 8 és egy negyed 10 órakor kezdődnek.

xx Jön! „Nyomorultak”, Victor Hugo regénye. — Az ideális asszony. Lehar híres operettje. — „Monstrum” Lion Chancyvel. — Patt és Patichon legújabb filmje. — „Kislord” Mary Pickforddal.

xx Az aradi Apolló pentektől vetíti a „Libanoni kastély urnője” című filmet, mely Pierre Benoit „Aruló” című regénye után készült. Főszereplő Petrovich Szvetiszlav.

— NYARALÓ ÉS FÜRDŐZŐ előfizetőinknek, valamint olvasóinknak lapunkat a postahelyek különbözőzet megtérítése ellenében bárhová utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadónvatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak napenkénti pontos feladásáról gondoskodik.

Csakis a kávédaráló véd jegű csomagokban

HEINRICH FRANCK SÖHNE SAR
BUCUREȘTI - BRAȘOV.

Az aradi Urániában péntekig KIS VADOC.

Afrikai történet.

Főszerepben:

BETTY COMPSON.

Az előadások 6, 1/8 és 1/10 órakor kezdődnek.

FIGYELEM!

Libanoni kastély urnője.

PIERRE BENOIT „Aruló” o. híres regénye után. Főszerepben:

Petrovics Szvetiszlavval

Bemutatója pénteken az aradi

APOLLOBAN.

Jön! Vadozz! Carl de Vogttal a főszerepben, Jön!
gyönyörű alpesi felvételek

Jön! Vadorzó Carl de Vogt a főszerepben, Jön! gyönyörű alpesi felvételek Jön!

Megfizettetik a pesti malomkirály nagy spekulációit.

Sok-sok milliárddal realizálják Bacher Emil magánvagyonát.

(Budapest, július 14.) A letartóztatásban levő Bacher Emil védői ma megjelentek Medvé-Medico István vizsgálóbírónál, aki-nél bejelentették, hogy a vádlott által a múlt héten meghozott végzés ellen, amely Bacher Emil további fogvatartását rendelte el, nem élnek felfolyamodással. Nem kívánják az ügy iratainak a királyi ítélőtáblához való felterjesztését, mert most már más alapon szorgalmaznak védelmük szabadlábrahelyezését. Bacher védőinek a házi őrizet elrendelésé-e vonatkozó kérvénye ott fekszik már az ügyész előtt, aki ma reggel foglalta írásba a vádhatóságnak a kérelemre vonatkozó észrevételeit és véleményezését.

A védők egyébként bejelentették az ügyészségnek is, hogy a Victoria Rt. igazgatósága is szorgalmazza Bacher Emil szabadlábrahelyezését, mert az igazgatóknak a további ügyvitel zavartalan lebonyolítása végett szükségük van arra, hogy Bacher Emmel folytonos érintkezést tartsanak fenn. Jelentést tettek a védőügyvédek arról is, hogy a Victoria ügyeinek szanálása érdekében elhatározták Bacher Emil magánvagyonátárgyainak realizálását is. Ennek révén sok-sok milliárd áll majd a rendezés céljaira. A magántárgyaknak a realizálása azonban szükségessé teszi azt, hogy Bacher Emil a jelentkező vevőkkel és több vállalat igazgatóival permanens érintkezésbe kerüljön, ami szintén lehetetlenség a fogházi letartóztatás alatt. Hangsúlyozták a védők, hogy itt közvagyon oltalmazásáról van elsősorban szó, mert az állam hozzájárulás

visszatérítése csak Bacher Emil személyes közreműködése esetén várható. Az ügyvédek utaltak arra is, hogy a házi őrizet már azon oknál fogva is elrendelhető, mert Bacher Emilnek az ellene folyó hűtlen kezelési ügyben rendkívül nagyszámu iratköteget, hatalmas kereskedelmi könyveket, okmányokat, szakértői véleményeket kell átvizsgálnia s ezeknek a tanulmányozása a fogházban lehetetlen. Mindezekről eltekintve, a házi őrizet elrendelését kívánják a védők a becsatolt orvosi bizonyítványok alapján.

Borzalmas családirtás.

Egy elvetemedett ember megölte feleségét és három mostohagyermekét

(Cernauti, július 14.) Borzalmas gyilkosság történt az elmúlt éjszaka folyamán a Cernautihoz közlelvő Balcauti faluban. Grigorie Mahoveanu földműves már évek óta vadházasságban élt Pterusin Tarinával, akinek első urától három gyermeke volt. Az utóbbi időben a közös házastársak között a gyermekek miatt állandó civakodás és veszekedés kezdődött, amely tegnap éjszaka aztán borzalmas gyilkossághoz vezetett. Tegnap reggel Mahoveanu azt a parancsot adta az asszonynak, hogy azonnal kergesse ki a házból a gyermekeket, akik többet ne kerüljenek az ő szeme elé. Az asszony kénytelen volt eleget tenni a férfi határozott kívánságának és az anyjához küldte három gyermekét. Mahoveanu aztán munkába ment. Este haza jövet ismét otthon találta a három gyermeket, akiket nagyanyjuk visszaküldött. A mindenre elhatározott férfi ekkor vett egy baltát és bejelentette az asszonynak, hogy most beváltja fenyegetését és kiirtja az egész családot. A félholtá ijedt anya kétségbeesetten rimánkodva vetette rá magát a megdühödött férfira, aki azonban ledobta magáról az asszonyt és négy hatalmas ütést mért a földön fetrengő szegény nő fejére, aki szörnyethalt. Borzalmas tette után egymásután maga elé parancsolta az iszonyatos gyilkosságnak tanúi lett három gyermeket, akiket egyenként lemészárolt. A vérfagyasztó sikolyokra aztán figyelmesek lettek a szomszédok, de mire betörték a szoba ajtaját, már vérben fetrengve feküdtek mind a né-

gyen. A csendőrség letartóztatta Mahoveanút, aki röhögve dicsekedett el iszonyatos tetteivel a csendőröknek.

Felelős szerkesztő:

RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Județului.

WALTER magántanfolyam

Előkészít középiskolai összevont magánvizsgálatokra, érettségire, bármely álból. 3920 Budapest, Rákóczi-ut 51.

Lakástkeresők figyelmébe!

Több kisebb és nagyobb modern házak kiadó. — Ugyanott butorozott lakások is kaphatók. Megbízott: „VICTORIA” ügynökség, Arad, Str. Consistorului (Baithany-u.) 32., udvar.

Magyar zálogleveleket

és székesfevárosi kölcsönkötvényt legmagasabb ártban veszek. BALAZSGYULA Csal. Deák Ferenc-u. 32. : Rudol Mosse 1620

Paulison eladó

a Neumann-féle sarok beltelek mintegy másfél hold terjedelmű. A ház erős épület, istálló, présház, magas száraz pince, szüretelő és pince felzereléssel, 30 drb. hordó, szőlőmorzsoló, prés, belalazott üst, kádak stb. A be nem épített rész szőlő- és gyümölcs-fákkal beültetve. — Alkalmas pezsgő vagy cognac gyárnak. A feltételek megtudhatók

dr. Barabás Béla

ügyvédi irodájában Arad, Strada Cloșca (Szent László-ucca) 7. sz.

Pensionat für junge Mädchen

Wien, XIII., Auhofstrasse 78a.

in eigener Villa. Vorzügliche Erziehung. Erstklassige Lehrkräfte. Sprach u. Musikunterricht. Gute Verpflegung. Referenzen und Prospekte durch die Direktion.

Ghiorocon

4 kisholdas szőlő,

12—14.000 főkével, kolnával, felszereléssel, 260.000 lejért eladó. — Kizárólagos megbízott: Györfy „Mures” Irodája Arad, Str. Unirei (Fabian G. ucca).

TARS.

Aradmegyében létesítendő

épületfa fiók-telephez aktiv társ kerestetik.

Választ „Töke” jeligére az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbítja.

Adómentes, teljesen modern

gyönyörű magas földszintes uri magánház, a belváros legszebb részén, azonnal átvehető 4 parkettás szoba, elő-, fürdő, cselédszobás lakással, 2 szobás házmester lakással, nagy udvarral, 1 millió 500.000 lejért eladó. Átvétő bank tekér 300.000 lej. Kizárólagos megbízott

Urbanul-iroda Arad, főpostával szemben.

NE HAGYJA kihasználatlanul

lapunk nagy nyilvánosságát, néhány lejért sok ezer emberrel tudathatja szándékát az apróhirdetések rovatában.

Hercegek, ha házasodnak

Harry Liedtkével
a főszerepben az aradi

Apolloban

ma, csütörtökön utóljára.

Az előadások 5, 7 és 1/10 órákor kezdődnek.

Építetők figyelmébe!

TRITTHALER FERENC & COMP.

A legegyszerűbb és legmodernebb igényeket is kielégítő legolcsóbb és leggazdaságosabb rendszeren alapuló

építkezéseket és átalakításokat vállal:

tervezési és vállalati irodája ARAD, Str. Cosbuc 15.

Holnap este

marosvizi élőhalakból halvacsora, halpaprikás, halászlé és rántott hal kapható

az aradi Marosparti Mozi büfféjében.

FIGYELEM!

A mélyen tisztelt gyászoló közönség szíves figyelmét felhívom, hogy a volt Menrath és Steiner sírköveit átvettem és Aradon, a Bul. Reg. Ferdinand 47-ak (Nádor-ucca sarok) helyeztem át. Szíves pártfogást kér: STEINER FÜLÖP.

FIGYELEM!**APRÓ HIRDETÉSEK.**

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szorint számítjuk. — Minden szó hirdetésre 4 lej — béli, vasárnap 6 lej. — Vastagabb betűvel 8 lej, ill. 10 lej. — A vastagabb betűvel kiemelt szavakat aláhúzással kell jelölni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni! — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatalt fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket szűve, amelyek tartalmánál fogva eredeti alkijában nem kerülhetők, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. ***** Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. *****

Levelezés.

SZIGORUAN uri barátot keresek. Leveleket „Független uriaszony” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 4309

Alkalmazás.

MINDENES bejárónő azonnal felvétetik Arad, Str. Consistorului 12., I. em., jobb. 600

VASALÓNÓT, VARRÓLEÁNYT felvesszünk. Gratia fehérnemű-gyár Arad, Str. Moise Nicoara 16. 15245

BÍRÓSÁGI tisztviselő közjegyzőnél ügyvédnél, magáncégnél állást keres. Orbok Lajos Ciuculmare, Nagytink. 4296

KÖZÉPISKOLÁT végzett, románul tudó fiatalember gyakornoknak felvétetik Kornis Zsigmond és Márton cégnél Arad, Bulev. Regale Ferdinand 4. 4801

MOLNÁRI állást keresek azonnali belépésre kisebb vagy nagyobb malomba. Cim: Kecskés Ferenc molnár, Tipár Jud. Arad. 4302

SZOBALÉANY kerestetik Arad, Strada Moise Nicoara (Petőfi-ucca) 1. 10363

SZOBALÉANY, megbízható, kerestetik 2 tagú családhoz, Arad, Str. Metianu (Forray) ucca 15. sz. I. em. 4305

Lakás.

EGY vagy két szobás butorozott szobát keresek. Cim: Rudolf Mosse hirdetőbe. Arad. 10363

HÁROM. négyszobás földszinti lakást keresek. Győrffy „Mures” irodája Arad, Str. Unirei. 15245

Vétel és eladás.

CSEPLŐGÉP magánjáró eladó, vagy feles cséplésre kiadó. Különféle gazdasági gépek, hintó, kocsi, Háromy gazdaságánál Arad, Str. Eminescu 5. 4288

NAGYON JUTÁNYOSAN LEHET HOZZAJUTNI ajándéktárgyak, amerikai rollós iratazokmány, perzsa és gyári szőnyegek, antik asztalok, különböző antik butorok, háló, ebédlő, szalon uri szoba berendezések, asztalok, könyvszekrények, szekrények, fotelok, tükrök, asztalneműk, díszágyak, rez- és vasmosdók, stórok, függönyök, gázvasaló, gyermekhajtány, íróasztal-garnitúra, álló villanylámpák, férfi nemeser, díszágyakhoz. Salgóné Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. e., jobb. 1000

FELDMANN óra és ékszerüzlete Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 2. Olcsó árak. Preciz órajavítás. 4308

ANTIK BUTOROKAT, különböző szoba-berendezéseket, egyes butorok, íróasztalokat, székeket, perzsa- és gyári szőnyeget, fehérneműket keresek sürgősen bizományba s azok gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em., jobb. 1000

REVOLVER CSERÉPPRÉS megvételre kerestetik. Ajánlatokat „Cserépprés” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 4288

MODERN HALÓSZOBABUTOR, alig használt, kitűnő állapotban eladó. Antik butorok, márkás porcellánok, perzsaszőnyegek, neves mesterek festményei mélyen leszállított áron kaphatók „Salon Artistique” Arad, (Fischer Eliz-pal.) 2601

HOFHERR-SCHRANTZ eredeti magánjáró cséplőkészlet, továbbá 8-10 HP. magánjárók kiváló karban, előnyös feltételek mellett eladók, vagy bérbe kaphatók. Friedrich Testvérek gépgyára, Timisoara. 4291

MAGÁNJARÓ cséplőgarnitúra Máv. 6 HP. eladó. Arad, Str. Oltuz 32. (Illés-ucca) 4219

MACULATURA PAPIR 5 kgros osomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Megnyílt Aradon, a Calea Banatului (Aeztalos S.-u.) 12. sz. alatt FISCHER JÁNOS hölgyfodrász manicúrterme és modern hajmunkák vállalata. Parókák 800 lejtől, hajfonatok 250 lejtől és hajrészek 90 lejtől kaphatók

Perfekt román-magyar fordítót és irodai tisztviselőt keres

Seidner Bernát és Fia íratemelők
A R A D, Strada Metianu No. 2.

A BEOCSINI CEMENTGYÁRI UNIO

selypi legkiválóbb kötőképességű I-a

PORTLANDCEMENTJE

mindenkori garantált 8 napon belüli szállításra kiárólag magáronkeltő.

BOROS & CZUCKER Arad

Lényegesen olcsóbb az összes hasonló minőségű cementgyártmányoknál! Építésznek nagy árkedvezmény! Telefon: 952. Sürgőnyelm: Borosfa.

ZONGORA, francia háló tükrökkel, szőnyegek, szekrények eladók. Arad, Str. Marasesti (Kossuth) ucca 21. 4307

Divatujdonságok
sima és kockás pouplinok, nyers selymek nagy választékban érkeztek, vászon különlegességek állandóan kaphatók leszállított olcsó árakon

RIPPNER JÓZSEF

Arad, Str. Eminescu
textil és vászon áruházában.
Maradék sifonok és vásznak
legolcsóbb bevásárlási
forrása. 2485

**TÉGLA,
CSERÉP**

közismert elsőrendű minőségben
raktárról szállítható. Pollák
Sándor gőztéglagyára Aradon. — Telefon 4-77. sz.

Ingatlan.

TŐKEBEFEKTETÉSRE alkalmas kisebb bérház eladó Gáj legjobb részében, mely kétszer két szoba, 2 konyha, kamrából áll. Disznóól, faskamra mellékeliségekkel. Alkalmi ára 80 ezer lej. Érdeklődni Haász ügynökségnél Arad, str. Eminescu (v. Deák F. u.) 4295

MÉNESÉN szőlő, idej terméssel, nyaralásra alkalmas kőhával bérbe adó. Értekezni Arad, Str. Marasesti (Kossuth) ucca 21. 4306

Tőkebefektetésre

alkalmas sarok bérpalota Boros Béni-ter mellett 2.500.000 lejért eladó. Magánház 3 szoba, fürdőszobás lakással, kerttel 370.000 L. Megbízott: „VICTORIA” ingatlanforgalmazó iroda Arad, Str. Consistorului (Batthyány) ucca 32. nyvar balra.

Ellátás.

PRIVAT háznál elsőrendű házikoszt háznál és házon kívül jutányos áron kapható Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4310

Üzletek.

KIADÓ kettő uccai helyiség üzletnek, műhelynek, raktárnak alkalmas. Arad, Strada Take Jonesou No. 1. 4299

Épület és műbutorfaanyagok

u. m.: léce, gerenda, kerítés-oszlop, deszka stb. stb.

**olcsón beszerezhetők
Aufrecht Miksa**

fakereskedésében, gyermekkorházal szemben.

Famegmunkáló gépeinkkel a fa feldolgozását méltányos árban olvégezzük. 16728

Makulatura,

tiszta lappeldányok
csomagolásra,
5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Megnyílt a constantai játékkaszinó!

Étterem! — Öt órai tea! — Tánc!

:—: Jazz-band különlegesség. :—:

A kívánt ételek és italok a terasszon lesznek felszolgálva!

Klasszikus FRIDA LOPEZ kisasszony vezénylete zenekar mellett

Egyetlen ezen a téren.

HOTEL RESTAURANT PALACE

Halló! Jön! Dr. Jack Harold Lloyd

a főszerepben óriási kacagtató sláger film
az aradi Marosparti Mozgóban
péntektől

Jön! Halló!